

Sygn. akt II KK 75/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **T. K.**

skazanego z art. 291 § 1 k.k. i z art. 286 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 3 kwietnia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 3 października 2018 r., sygn. akt XIV K [...],

**uchyla pkt IV i pkt VI zaskarżonego wyroku i sprawę w
zakresie czynu zarzuconego oskarżonemu T. K. w pkt. 1 aktu
oskarżenia przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w W.**

UZASADNIENIE

T. K. oskarżony został wniesionym w dniu 12 września 2017 r. aktem oskarżenia o to, że:

I. „w dniu 17 maja 2017 roku przy N. [...] pomógł Ł. B. w zbyciu roweru marki K. model P., nr ramy [...] o wartości 700 złotych, uzyskanego za pomocą czynu zabronionego kradzieży na szkodę M. S., poprzez sprzedaż przedmiotowego roweru w lombardzie A. S.C.” - tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.,

II. „w dniu 17 maja 2017 roku w W. przy N. [...] w lombardzie A. S.C. – I. P., A. Z., J. C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracownika w/w lombardu do niekorzystnego rozporządzenia środkami pieniężnymi w kwocie 250 złotych, wprowadzając w/w w błąd co do faktu, że rower marki K. model P. nr ramy [...], jest jego własnością, nie pochodzi z przestępstwa, nie jest przedmiotem zastawu ani przywłaszczenia i rozporządzenie nim przez sprzedającego nie podlega żadnym innym ograniczeniom, wynikającym z przepisów lub czynności prawnych sprzedającego” - tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 3 października 2018 r., sygn. akt XIV K [...], Sąd Rejonowy w W. oskarżonego T. K. uznał za winnego:

- popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 1, z tym ustaleniem, że wartość roweru wynosiła 500 zł, i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k. wymierzył mu karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt IV wyroku),

- popełnienia czynu z pkt 2, i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt V wyroku),

- na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 i 3 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary ograniczenia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną ograniczenia wolności w wymiarze 6 miesięcy polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt VI wyroku).

Wyrok, którym objęty był również drugi z oskarżonych w tej sprawie Ł. B.

skazany za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., zawierał także w odniesieniu do T. K. rozstrzygnięcia o zaliczeniu na poczet orzeczonej wobec niego kary ograniczenia wolności jego zatrzymania w dniu 21 maja 2017 r. (pkt VII wyroku), orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w pkt V wyroku (pkt VIII wyroku), o zwrocie pokrzywdzonemu M. S. dowodu rzeczowego w postaci roweru marki K. (pkt X wyroku) oraz o kosztach sądowych (pkt XII wyroku).

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 11 października 2018 r. (k. 300).

Orzeczenie to w zakresie dotyczącym T. K., w części dotyczącej skazania za czyn z art. 291 § 1 k.k. (w petitum kasacji błędnie wpisano art. 278 § 1 k.k. wobec podobnego błędu popełnionego przez Sąd Rejonowy, który podobnie omyłkowo określił czyn zarzucony w akcie oskarżenia jako przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., aczkolwiek w części dyspozytywnej zakwalifikował go zgodnie z opisem z art. 291 § 1 k.k.) oraz w zakresie orzeczonej kary łącznej, na korzyść skazanego zaskarżył Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. We wniesionej kasacji zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 291 § 1 k.k.; polegające na jego zastosowaniu, w sytuacji gdy czyn popełniony w dniu 17 maja 2017 r. w W. i przypisany oskarżonemu w wyroku, polegający na świadomym udzieleniu pomocy w zbyciu roweru wartości 500 złotych, uzyskanego za pomocą czynu zabronionego, w czasie orzekania stanowił wykroczenie z art. 122 § 1 k.w. ze względu na wartość będącego przedmiotem zbycia mienia, bowiem nie przekraczała ona wysokości 1/4 minimalnego wynagrodzenia”. W oparciu o ten zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona na korzyść skazanego kasacja jest oczywiście zasadna w związku z czym możliwe było jej uwzględnienie na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszym rzędzie podzielić należy to twierdzenie skarżącego, że w sprawach o czyny przeciwko mieniu w stanie prawnym obowiązującym od dnia 9 listopada 2013 r. (art. 2 i art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. – Dz. U.

2013, poz. 1247) do dnia 15 listopada 2018 r. (art. 1 i art. 9 ustawy z dnia 4 października 2018 r. – Dz. U. 2018, poz. 2077) kryterium uznania takiego zachowania za przestępstwo lub wykroczenie stanowił określony wówczas w Kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę (wartość mienia nieprzekraczająca $\frac{1}{4}$ tego wynagrodzenia), przy czym należało mieć także na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia (zob. w tym przedmiocie wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 sierpnia 2015 r., II KK 209/15, OSNKW 2015, z. 11 poz. 94 oraz powołany w kasacji z dnia 15 listopada 2017 r. IV KK 332/17).

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej (Dz. U. 2017, poz. 1747), minimalne wynagrodzenie od dnia 1 stycznia 2018 r. wynosiło 2100 zł. Powyższe implikowało z kolei, że w dacie wydania w tej sprawie wyroku przez Sąd Rejonowy (3 października 2018 r.) wysokość kwoty pozwalającej uznać paserstwo za przestępstwo musiała przekroczyć 525 zł.

Sąd *meriti* orzekając w niniejszej sprawie dokonał zmiany opisu czynu zarzucanego T. K. w pkt 1 aktu oskarżenia w zakresie wartości mienia (roweru marki K.) przyjmując w oparciu o niekwestionowaną opinię biegłego z zakresu wyceny ruchomości (k. 136-139), że wynosiła ona 500 zł. Dokonując wskazanej wyżej korekty przeoczył jednak, że przy wartości mienia 500 zł czyn przypisany temu skazanemu nie stanowił już przestępstwa paserstwa określonego w art. 291 § 1 k.k., lecz wykroczenie z art. 122 § 1 k.w.

Co więcej, taka subsumpcja przypisanego wyżej wymienionemu czynu musiałaby mieć miejsce nawet w wypadku przyjęcia minimalnego wynagrodzenia z daty czynu (od dnia 1 stycznia 2017 r., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1456), wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę była ustalona na poziomie 2000 zł, co powodowało, że i wówczas czyny paserstwa rzeczy o wartości nieprzekraczającej $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę, a więc 500 zł stanowiły wykroczenie

z art. 122 § 1 k.w.), a także w obecnie obowiązującym (od dnia 15 listopada 2018 r.) stanie prawnym (mienie o wartości nie przekraczającej 500 zł).

Wobec powyższego nie może budzić wątpliwości, trafności zarzuczonego w kasacji rażącego naruszenia prawa materialnego. Oczywiste też jest, że takie naruszenie miało przy tym istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, bowiem oskarżony uznany został za winnego popełnienia przestępstwa w sytuacji gdy przypisany mu czyn stanowił wykroczenie.

Skutkować musiało to uchynieniem wyroku Sądu Rejonowego w W. w zaskarżonej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego części, a więc w odniesieniu do oskarżonego T. K. pkt IV oraz pkt VI dotyczącego orzeczenia o karze łącznej obejmującej karę za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi *a quo*.

Procedując ponownie Sąd ten rozstrzygnie o odpowiedzialności oskarżonego za czyn zarzucony mu w pkt 1 aktu oskarżenia uwzględniając przy tym kierunek wniesionej kasacji i wiążący się z tym zakaz wynikający z art. 443 k.p.k.